

Selvitys hyvästä hallintotavasta 2016

Nordea Pankki Suomi Oyj:n selvitys

Nordea Pankki Suomi Oyj on Nordea-konsernin pörssinoteeratun emoyhtiön Nordea Bank AB:n (publ) kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä selvityksessä ”Nordea” tarkoittaa Nordea-konsernia. Kuvaus Nordeassa viimeisimmän tilikauden aikana noudatetusta hyvästä hallintotavasta sisältyy Nordea Bank AB:n (publ) vuoden 2016 vuosikertomukseen. Nordea Pankki Suomi Oyj:n toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan. Nordea on määritellyt hyvää hallintotapaa koskevat periaatteet konsernin tasolla, ja niitä arvioidaan jatkuvasti. Tietoa Nordean hyvästä hallintotavasta ja tästä selvityksestä on saatavilla osoitteesta www.nordea.com. Nordea Pankki Suomi Oyj on laatinut kuvauksen hyvään hallintotapaan liittyvistä järjestelyistä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti, ja se on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Yritysten hyvään hallintotapaan (corporate governance) kuuluvat keskeisesti selvät ja järjestelmälliset päätöksentekoprosessit. Näin selkiytetään vastuuta, vältetään eturistiriitoja ja varmistetaan riittävä sisäinen valvonta, riskienhallinta sekä läpinäkyvyys. Sitoutuminen Nordean tehtävään ja visioon vaatii hyvän hallintotavan käytäntöjen omaksumista tavanomaisessa liiketoiminnassa. Tarkoituksena on varmistaa, että yritys on mahdollisimman hyvin hallittu ja johdettu.

Nordean hyvä hallintotapa noudattaa yleisesti hyväksyttyjä hyvää hallintotapaa koskevia periaatteita ja Ruotsissa annettua hyvää hallintotapaa koskevaa suositusta sekä sen sisältämiä määräyksiä ja periaatteita. Vaikka eri maissa voimassa olevien suositusten yksityiskohdat eroavatkin toisistaan, kaikki suositukset perustuvat alan yleiseen kansainväliseen kehitykseen ja yhteiseen pohjoismaiseen lähestymistapaan. Keskeisiltä osiltaan eri maiden suositukset ovat siis hyvin samankaltaiset.

Nordea Pankki Suomi Oyj on laatinut tämän hyvää hallintotapaa koskevan selvityksen joukkolainojen liikkeeseenlaskijana. Selvitys on laadittu Suomen vuonna 2015 annettuun listayhtiöiden hallinnointikoodiin sisältyvien hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavaa selvitystä koskevien ohjeiden mukaan. Selvitys julkaistaan erillään vuoden 2016 vuosikertomuksesta ja se on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus on tarkastanut tämän hyvää hallintotapaa koskevan selvityksen.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n sisäisestä hallinnosta

Yhtiökokous

Nordea Pankki Suomi Oyj (”NPS” tai ”pankki”) on Nordea Bank AB:n (publ) kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiökokous on ylin päättävä elin.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus vastaa pankin hallinnoinnista, pankin toiminnan tarkoituksenmukaisesta organisoinnista ja pankin edustamisesta.

Hallitus

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksessa on tällä hetkellä neljä jäsentä, joista yksi ei ole konsernin palveluksessa. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallituksessa on oltava vähintään neljä ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitus nimittää hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksella oli 28 kokousta vuonna 2016.

Hallituksen jäsenet ja heidän osallistumisensa hallituksen kokouksiin:

1. tammikuuta – 26. tammikuuta 2016

Torsten Hagen Jørgensen, puheenjohtaja	1/1
Casper von Koskull, varapuheenjohtaja	1/1
Carl-Johan Granvik	1/1
Gunn Wærsted	1/1

27. tammikuuta – 11. helmikuuta 2016

Heikki Ilkka, puheenjohtaja	4/4
Erik Ekman, varapuheenjohtaja	4/4
Johan Ekwall	4/4
Carl-Johan Granvik	4/4

12. helmikuuta – 30. kesäkuuta 2016

Heikki Ilkka, puheenjohtaja	13/13
Erik Ekman, varapuheenjohtaja	13/13
Carl-Johan Granvik	13/13
Lennart Jacobsen	13/13

1. heinäkuuta 2016 lähtien

Heikki Ilkka, puheenjohtaja	10/10
Erik Ekman, varapuheenjohtaja	10/10
Carl-Johan Granvik	10/10
Tom Johannessen	10/10

Hallituksen jäsenten tehtävät ja koulutus, sekä heidän omistamansa Nordean osakkeet 31. joulukuuta 2016:

- Heikki Ilkka, Nordea-konsernin talousjohtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1970, Nordean osakkeita: 0
- Erik Ekman, Nordea-konsernin Commercial & Business Banking -liiketoiminta-alueen johtaja, taloustieteen tohtori, syntynyt vuonna 1969, Nordean osakkeita: 0
- Carl-Johan Granvik, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1949, Nordean osakkeita: 18 047
- Tom Johannessen, Nordea-konsernin Group Treasury & ALM -yksikön johtaja, kauppatieteen kandidaatti, syntynyt vuonna 1970, Nordean osakkeita: 0

Aikaisempien hallituksen jäsenten tehtävät ja koulutus:

- Johan Ekwall, Nordea-konsernin Chief of Staff Officen johtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1963
- Lennart Jacobsen, Nordea-konsernin vähittäispankin johtaja 30. kesäkuuta 2016 saakka, tekniikan maisteri, syntynyt vuonna 1966
- Torsten Hagen Jørgensen, Nordea-konsernin operatiivinen johtaja ja varakonsernijohtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1965
- Casper von Koskull, NBAB:n toimitusjohtaja ja Nordean konsernijohtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1960
- Gunn Wærsted, Nordea-konsernin varallisuudenhoito-liiketoiminta-alueen johtaja 31. tammikuuta 2016 saakka, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1955

Lisätietoa hallituksen jäsenistä annetaan NPS:n vuosikertomuksessa vuodelta 2016 kohdassa Johto ja tilintarkastajat.

Hallituksen jäsenten toimikausi jatkuu, kunnes toisin ilmoitetaan. Hallituksen jäsenten eläkeikä on 70 vuotta.

Hallituksen jäsenistä Carl-Johan Granvik on riippumaton Nordea Pankki Suomi Oyj:stä ja sen osakkeenomistajista. Torsten Hagen Jørgensen ja Casper von Koskull (hallituksen jäseniä 26. tammikuuta 2016 saakka), Heikki Ilkka ja Erik Ekman (hallituksen jäseniä 27. tammikuuta 2016 lähtien), ovat kaikki Nordea-konsernin johtoryhmän jäseniä ja Nordea-konsernin palveluksessa. Gunn Wærsted (hallituksen jäsen 26. tammikuuta 2016 saakka) ja Lennart Jacobsen (hallituksen jäsen 12. helmikuuta 2016 lähtien 30. kesäkuuta 2016 saakka) olivat Nordea-konsernin johtoryhmän jäseniä ja Nordea-konsernin palveluksessa. Johan Ekwall (hallituksen jäsen 27. tammikuuta 2016 lähtien 11. helmikuuta 2016 saakka) ja Tom Johannessen (hallituksen jäsen 1. heinäkuuta 2016 lähtien) ovat Nordea-konsernin palveluksessa. Kukaan hallituksen jäsenistä ei osallistu Nordea Pankki Suomi Oyj:n päivittäiseen johtamiseen.

Hallitus vahvistaa hyväksymässään työjärjestyksessä valtuutuksen toimia pankin puolesta sekä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan välisen työnjaon.

Hallitus vastaa työjärjestyksen mukaisesti pankin ja sen toiminnan organisoinnista ja hallinnoinnista.

Hallitus hoitaa pankin asioita asianmukaisella ammattitaidolla ja huolellisuudella noudattaen lainsäädäntöä, yhtiöjärjestystä, kulloinkin voimassa olevaa työjärjestystä sekä konsernijohtoon päätöksiä ja ohjeita.

Hallitus varmistaa, että sillä on tarvittavat tiedot pankin toiminnasta lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

Hallitus varmistaa, että sillä on tarvittavat tiedot pankin tilanteesta, liiketoiminnan kehityksestä ja riskeistä sekä muista seikoista, jotka ovat olennaisen tärkeitä pankin toiminnan kannalta.

Pankin toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan.

Hallituksen erityisenä velvollisuutena on

- a. perustaa pankin ja pankkikonsernin yleinen organisaatio
- b. varmistaa, että pankin kirjanpidon, varainhallinnan ja taloudellisen tilanteen sisäinen valvonta on yleisesti riittävää
- c. hyväksyä riskistrategia ja muut strategiset tavoitteet sekä huolehtia siitä, että tavoitteiden ja strategian valvonta on luotettavaa
- d. nimittää ja irtisanoa pankin toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä valvoa, että pankin toimitusjohtaja täyttää velvoitteensa
- e. laatia tarvittaessa Nordea-konsernin luotto-ohjeiden mukaisesti täydentäviä luotto-ohjeita luottojen myöntämisestä Nordea Pankki Suomi Oyj:ssä
- f. määritellä varainhankintaan liittyvät asiat
- g. päättää pankin vuosikertomuksista ja osavuositarkastuksista ja julkaista ne
- h. seurata ja arvioida säännöllisesti pankin ja pankkikonsernin taloudellista tilannetta ja riskejä
- i. kutsua koolle varsinaisen yhtiökokous ja valmistella käsiteltävät asiat.

Hallitus on hyväksynyt periaatteet, joiden mukaan hallituksen kokoonpanoa monipuolistetaan. Sukupuolten välistä tasa-arvoa edistetään, kun hallitukseen nimitetään jäseniä. Pankin tavoitteena on sukupuolten välinen tasapaino. Hallituksen jäseniä valittaessa etsitään aktiivisesti sopivia henkilöitä molemmista sukupuolista. Näin pyritään varmistamaan, että sukupuolet ovat tasapuolisesti edustettuna hallituksessa.

Hallituksen valiokunnat

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksella on neljä valiokuntaa: nimitysvaliokunta, palkitsemisvaliokunta, riskivaliokunta ja tarkastusvaliokunta. Kunkin valiokunnan tehtävät määritellään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa.

Nimitysvaliokunta piti vuonna 2016 neljä kokousta, palkitsemisvaliokunta yhden kokouksen, riskivaliokunta kuusi kokousta ja tarkastusvaliokunta neljä kokousta.

Valiokuntien jäsenet ja heidän osallistumisensa kokouksiin:

1. tammikuuta – 26. tammikuuta 2016

Nimitysvaliokunta	Torsten Hagen Jørgensen, puheenjohtaja	1/1
	Gunn Wærsted	1/1
Palkitsemisvaliokunta	Casper von Koskull, puheenjohtaja	0/0
	Gunn Wærsted	0/0
Riskivaliokunta	Carl-Johan Granvik, puheenjohtaja	0/0
	Casper von Koskull	0/0
Tarkastusvaliokunta	Carl-Johan Granvik, puheenjohtaja	0/0
	Torsten Hagen Jørgensen	0/0

27. tammikuuta – 11. helmikuuta 2016

Nimitysvaliokunta	Heikki Ilkka, puheenjohtaja	1/1
	Johan Ekwall	1/1
Palkitsemisvaliokunta	Johan Ekwall, puheenjohtaja	0/0
	Erik Ekman	0/0
Riskivaliokunta	Carl-Johan Granvik, puheenjohtaja	1/1
	Erik Ekman	1/1
Tarkastusvaliokunta	Carl-Johan Granvik, puheenjohtaja	1/1
	Heikki Ilkka	1/1

12. helmikuuta – 30. kesäkuuta 2016

Nimitysvaliokunta	Heikki Ilkka, puheenjohtaja	2/2
	Lennart Jacobsen	2/2
Palkitsemisvaliokunta	Lennart Jacobsen, puheenjohtaja	1/1
	Erik Ekman	1/1
Riskivaliokunta	Carl-Johan Granvik, puheenjohtaja	2/2
	Erik Ekman	2/2
Tarkastusvaliokunta	Carl-Johan Granvik, puheenjohtaja	1/1
	Heikki Ilkka	1/1

1. heinäkuuta 2016 lähtien

Nimitysvaliokunta	Heikki Ilkka, puheenjohtaja	0/0
	Tom Johannessen	0/0
Palkitsemisvaliokunta	Tom Johannessen, puheenjohtaja	0/0
	Erik Ekman	0/0
Riskivaliokunta	Carl-Johan Granvik, puheenjohtaja	3/3
	Erik Ekman	3/3
Tarkastusvaliokunta	Carl-Johan Granvik, puheenjohtaja	2/2
	Heikki Ilkka	2/2

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on arvioida hallituksen jäsenten osaamisen, taitojen, monipuolisuuden ja kokemuksen tasapainoa sekä laatia kuvaus nimitettävän hallituksen jäsenen roolista ja kyvyistä, arvioida vaadittua osaamista ja tehtävään käytettävää aikaa sekä avustaa hallituksen jäsen ehdokkaiden löytämisessä. Nimitysvaliokunnan tulee säännöllisesti, ja ainakin vuosittain, arvioida hallituksen kokoonpano ja suoriutuminen sekä kokonaisuutena että kunkin jäsenen osalta. Nimitysvaliokunnan tulee myös säännöllisesti arvioida pankin ylimmän johdon jäsenten valinnan perusteet sekä edistää hallituksen monipuolisuutta ja sukupuolten välistä tasapainoa koskevien tavoitteiden saavuttamista.

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta NPS:n palkitsemisjärjestelmän hallinnointia koskevassa päätöksenteossa ja laatia NPS:n bonusjärjestelmiä ja johdon kannustinohjelmia koskevia ohjeita hallituksen pyynnöstä sekä valmistella muita periaatekysymyksiä hallituksen käsiteltäväksi. Palkitsemisvaliokunnan tulee vähintään kerran vuodessa tarkastella Nordean palkka- ja palkkioperiaatteiden ja niihin liittyvien ohjeiden noudattamista teettämällä konsernin sisäisellä tarkastuksella riippumaton tarkastus ja huolehtimalla siitä, että riippumattoman tarkastuksen tulokset raportoidaan hallitukselle tarvittaessa viipymättä tai vähintään vuosittain vuosikertomuksen yhteydessä. Lisäksi palkitsemisvaliokunnan on vähintään kerran vuodessa arvioitava Nordean palkka- ja palkkioperiaatteet sekä palkitsemisjärjestelmä asianomaisten valvontatoimintojen kanssa, ja esitettävä hallitukselle Nordean palkka- ja palkkioperiaatteita ja niihin liittyviä ohjeita koskeva ehdotus.

Riskivaliokunta avustaa hallitusta Nordea Pankki Suomi Oyj:n riskistrategiaan ja riskinottoon liittyvissä asioissa. Riskivaliokunta auttaa hallitusta myös seuraamaan, että toimitusjohtaja noudattaa hallituksen päättämää riskistrategiaa. Lisäksi riskivaliokunnan tulee arvioida, vastaavatko NPS:n pääomaa sitovat palvelut NPS:n liiketoimintamallia ja riskistrategiaa. Mikäli ne eivät vastaa, riskivaliokunnan tulee esittää hallituksen päätettäväksi toimintasuunnitelma. Riskivaliokunta tarkastaa markkina- ja likviditeettiriskien limiitit ja tekee niitä koskevia suosituksia. Lisäksi

riskivaliokunta tarkistaa NPS:n riskiprofiilin ja keskeiset riskit, merkittävät muutokset luotto-, markkina-, likviditeetti- ja liiketoimintariskeissä sekä operatiivisissa riskeissä. Tämä kattaa myös tärkeimmät riskilimiitit, riskikeskittymät ja suuret vastuut, tulevaisuuden riskiarviot, riskipainotetut erät ja muut pilari II:n mukaiset riskityypit sekä stressitestien tulokset. Riskivaliokunta hyväksyy konsernijohdon luottovaluokunnan (ECC) kokoonpanon muutokset. Lisäksi riskivaliokunta tarkistaa NBAB:n riskivaluokunnan hyväksymät toimialakohtaiset luottoriskiperiaatteet ja avustaa hallituksen palkitsemisvaluokuntaa asianmukaisten palkka- ja palkkioperiaatteiden laatimisessa sekä arvioi, otetaanko palkitsemisjärjestelmän kannustimissa huomioon riski-, vakavaraisuus- ja likviditeettivaatimukset sekä palkkion ansaitsemisen todennäköisyys ja ajoitus.

Tarkastusvaluokunta auttaa hallitusta varmistamaan NPS:n taloudellisen raportointiprosessin laadun ja tarkastaa tässä yhteydessä NPS:n neljännesvuosittaisen taloudellisen raportoinnin sekä ulkoisten tilintarkastajien raportit keskeiset asiat näiden tekemistä NPS:n tilinpäätösten tarkastuksista. Lisäksi tarkastusvaluokunta tarkastaa NPS:n vuosi- ja osavuositilinpäätökset. Tarkastusvaluokunta arvioi myös, toteuttaako johto tarvittavat korjaavat toimenpiteet oikea-aikaisesti korjatakseen puutteet taloudellisen raportoinnin valvonnassa, lakien, säännösten ja periaatteiden noudattamatta jättämisessä sekä muissa sisäisten ja ulkoisten tarkastajien tunnistamisessa asioissa. Tarkastusvaluokunnan tulee saada ajantasaiset tiedot NPS:n riskienhallintaa koskevista asioista. Tarkastusvaluokunta tarkistaa ulkoisen tilintarkastussuunnitelman. Lisäksi tarkastusvaluokunta arvioi keskusteluissa ulkoisten tarkastajien kanssa näiden riippumattomuuteen kohdistuvia uhkia ja toimia, joilla näitä uhkia minimoidaan ulkoisten tarkastajien dokumentaation mukaisesti. Tämän tarkoituksena on tarkkailla ja luoda ohjeistus ulkoisten tarkastajien sellaisten muiden kuin tilintarkastuspalvelujen tuottamiseksi, joita ulkoisilla tarkastajilla on lupa tarjota konsernille. Lisäksi tarkastusvaluokunta tarkistaa vuosittain ulkoisten tarkastajien ilmoittamat tällaiset muut palvelut sekä arvioi ja varmistaa, että sisäiset ja ulkoiset tarkastajat vahvistavat vuosittain kirjallisesti puolueettomuutensa ja riippumattomuutensa. Tarkastusvaluokunta tarkistaa konsernin sisäisen tarkastuksen vuotuiset riskiarviot ja tilintarkastussuunnitelmat sekä sisäisen tarkastuksen säännölliset raportit, mukaan lukien tarkastusloki. Tarkastusvaluokunta valmistelee ulkoisten tilintarkastajien valintaa ennen yhtiökokousta ja tarkistaa vuosittain tarkastusvaluokunnan työjärjestyksen.

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja johtoryhmä

Nordea Pankki Suomi Oyj:llä on toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

Nordea Pankki Suomen toimitusjohtaja on Topi Manner ja hänen sijaisensa on Jukka Perttula. Lisätietoja toimitusjohtajasta on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

NPS:n toimitusjohtaja on muodostanut johtoryhmän, joka tukee häntä päätöksenteossa ja avustaa häntä NPS:n päivittäisen toiminnan johtamisessa sekä sen toiminnan ja riskien seurannassa.

Johtoryhmään kuuluvat:

- Topi Manner, toimitusjohtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1974, Nordean osakkeita: 49 671
- Juha Vuopio, NPS:n talousjohtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1962, Nordean osakkeita: 3 255
- Sari Lindqvist, NPS:n riskijohtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1967, Nordean osakkeita: 0
- Petteri Änkilä, Suomen Wholesale Bankingin johtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1971, Nordean osakkeita: 20 000
- Jukka Perttula, Suomen Wealth Managementin johtaja, kauppatieteen maisteri, syntynyt vuonna 1961, Nordean osakkeita: 2 379

Jäsen 30. kesäkuuta 2016 saakka:

- Sanna Niinikoski-Sandberg, NPS:n hallituksen sihteeri 30. kesäkuuta??? 2016 saakka, oikeustieteen maisteri, syntynyt vuonna 1974

Johtoryhmän tehtäviin kuuluvat muun muassa seuraavat asiat:

- Liiketoiminta-alueiden keskeisten strategioiden valmistelu, tarkastus, täytäntöönpano ja seuranta NPS:n hallituksen päätöksiä varten
- NPS:n riskistrategian valmistelu, arviointi ja täytäntöönpano
- NPS:n sisäisten periaatteiden ja ohjeiden tarkastaminen
- NPS:n riskiarvioiden ja luottojen laatua koskevien lausuntojen tarkastaminen
- NPS:n taloudellisten tulosten, varainhallinnan ja pääomarakenteen tarkastaminen
- NPS:n pääoman ja likviditeetin hallintaa koskevien prosessien (ICAAP, ILAAP) tarkastaminen
- NPS:n compliance-raportin tarkastaminen
- Konsernin sisäisen tarkastuksen raporttien tarkastaminen
- NPS:n valvojien raporttien tarkastaminen
- Valvojien havaintoihin perustuvien hankkeiden arviointi.

Riippumattoman riskienvalvontatoiminnon johtaja

Nordea Pankki Suomi Oyj:llä on riippumattoman riskienvalvontatoiminnon johtaja. Nordea Pankki Suomi Oyj:n riskienvalvontatoiminnon johtaja raportoi Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajalle. Riippumattoman riskienvalvontatoiminnon johtajan tehtävä on perustettu Suomen, Norjan ja Tanskan alakonserneihin. Riskienvalvontatoiminto on olennainen osa Nordea-konsernin riskienhallintaa.

Riippumaton riskienvalvontatoiminto on riskienhallinnan toinen puolustuslinja Nordea Pankki Suomi konsernissa. Riskienvalvontatoiminnon johtaja antaa kokonaiskuvan Nordea Pankki Suomi -konsernin kaikista riskeistä tarvittaville hallintoelimille ja varmistaa riskienhallinnan koordinoinnin sekä riittävän riskienvalvonnan Nordea Pankki Suomi -konsernissa.

Compliance

Nordean operatiivista riskiä koskevien periaatteiden ja Nordean compliance-toimintaa koskevien ohjeiden mukaisesti Group Compliance -yksikkö, joka raportoi Nordea Bank AB:n (publ) konsernijohtajalle, vastaa compliance-riskien hallintaperiaatteiden kehittämisestä ja päivittämisestä. Compliance Officerien (CO) verkostolla on raportointisuhteet Group Compliance -yksikköön. Verkosto hallitsee itsenäisesti compliance-riskejä ja toimittaa Group Compliance Officerille itsenäisiä raportteja. Group Compliance Officer koostaa näistä raporteista neljännesvuosittain compliance-raportin konsernijohtajalle, Nordea Bank AB:n (publ) hallitukselle ja Nordea Bank AB:n (publ) tytäryhtiöille, mukaan lukien Nordea Pankki Suomi Oyj:lle.

Sisäpiiriläisten hallinnointi

Nordea-konserni ja Nordea Pankki Suomi Oyj ovat lakien ja määräysten mukaisesti liikkeeseenlaskijana ja arvopaperinvälittäjänä vahvistaneet koko pankkia koskevan sisäpiiriohjeistuksen. Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastajat, varatilintarkastajat ja muu ylin johto sekä muut erikseen määritellyt henkilöt noudattavat Nordean osakkeissa ja siihen liittyvissä muissa arvopapereissa rajoitusta käydä kauppaa omaan lukuun ainoastaan 14 päivän kuluessa konsernin tuloksen julkistamisesta. Muiden rahoitusvälineiden osalta yllä mainitut ja muut vaikuttavassa asemassa olevat henkilöt noudattavat yhden kuukauden ns. lyhyen kaupankäynnin kieltoa. Nordea Pankki Suomi Oyj raportoi hallintotavasta ja julkisia sisäpiirirekistereitä sekä rahoitusinstrumenteilla käytävää kauppaa koskevien sääntöjen noudattamisesta Finanssivalvonnalle vuosittain.

Selvitys vuoden 2016 tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista

Nordea Pankki Suomi Oyj on osa Nordea-konsernia, ja taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät ovat samat koko Nordeassa. Taloudellisen raportoinnin prosessit ovat Nordeassa täysin integroidut. Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus seuraa taloudellista raportointia ja riskien raportointia Nordea Pankki Suomi Oyj:n tasolla ja on käsitellyt riskiraportit Nordea Pankki Suomi Oyj:n tasolla. Nordea Pankki Suomi Oyj noudattaa konsernin toimintaohjeita ja muita ohjeita soveltuvin osin.

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on Nordean hallituksen, johdon ja muun henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tarkoitus on antaa riittävä varmuus tavoitteiden saavuttamisesta. Keinoja ovat toiminnan tehokkuus, taloudellisen ja muun raportoinnin luotettavuus, ulkoisten ja sisäisten säännösten noudattaminen, varojen turvaaminen sekä riittävä liiketoimintaan liittyvien riskien hallinta. Sisäinen valvonta perustuu viiteen pääasiaan: valvontaympäristöön, riskien arviointiin, valvontaan, tiedotukseen ja viestintään sekä seurantaan.

Sisäisen valvonnan periaatteilla luodaan edellytykset, jotka auttavat koko organisaatiota tehostamaan toimintaa ja pitämään sisäisen valvonnan laadun korkeana. Tukena ovat muun muassa selkeät määritelmät, roolit ja vastualueet sekä yhtenäiset työkalut ja menettelytavat.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan roolit ja vastualueet on jaettu kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäisessä puolustuslinjassa liiketoimintaorganisaatio ja konsernitoiminnot vastaavat toiminnastaan riskirajojen ja riskinottohalukkuuden sekä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien menettelytapojen mukaisesti. Keskitetty riskienvalvontatoiminnot ovat toinen puolustuslinja. Ne vastaavat muun muassa tärkeimpiin riskeihin liittyvien asioiden (kuten sisäisten ja ulkoisten määräysten noudattamisen) tunnistamisesta, arvioinnista, seurannasta, valvonnasta ja raportoinnista. Kolmannessa puolustuslinjassa konsernin sisäinen tarkastus tekee tarkastuksia ja toimii sidosryhmien varmistajana hyvän hallintotavan, riskienhallinnan ja valvonnan prosesseissa.

Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät on suunniteltu antamaan riittävä varmuus taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta ja tilinpäätöksen valmistelusta ulkoisiin tarkoituksiin yleisesti hyväksyttyjen tilinpäätösperiaatteiden, sovellettavien lakien ja säännösten sekä muiden pörssiyhtiöitä ja joukkolainojen liikkeeseenlaskijoita koskevien vaatimusten mukaisesti. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimet ovat osa Nordean suunnitteluprosesseja ja resurssien kohdennusprosesseja. Nordean taloudelliseen raportointiin liittyvään sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan sovelletaan alkuperäistä COSO-mallia jäljempänä esitetyllä tavalla.

Valvontaympäristö

Valvontaympäristö muodostaa Nordean sisäisen valvonnan perustan ja sisältää Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen ja konsernin johtoryhmän luomat arvot ja kulttuurin.

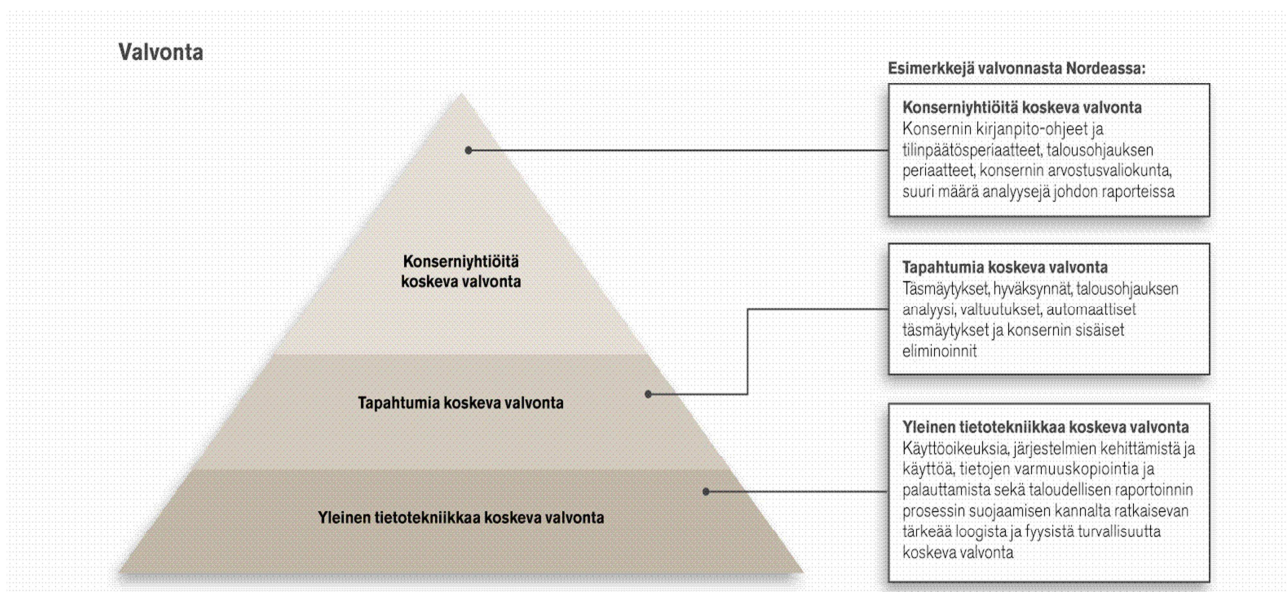
Selkeä ja läpinäkyvä organisaatorakenne on tärkeä valvontaympäristön kannalta. Nordean liiketoimintarakenteen tavoitteena on tukea yleistä strategiaa pitämällä yllä liiketoiminnan vahvaa virettä ja täyttämällä kasvaneet pääomaan ja likviditeettiin kohdistuvat vaatimukset. Liiketoimintaa ja organisaatiota kehitetään jatkuvasti.

Taloudellisen raportoinnin sisäisessä valvonnassa selkeät roolit ja vastuut ovat olennaisia. Liiketoiminta-alueiden vastuuyksiköt ja Group Finance & Business Control ovat vastuussa riskienhallinnasta. Riskienhallintatoiminto tukee talousjohtajaa huolehtimalla konserninlaajuisesta valvonnasta riskienhallinnan periaatteiden (Accounting Key Controls, AKC) mukaan. Tämä kattaa riskien valvonnan ja riskien tunnistamisprosessin, joka perustuu laajalti varsinaiseen liiketoimintaan ja käytössä oleviin tilinpäätösprosesseihin. Konsernin riskienhallinnan alaisuuteen on perustettu riippumaton riskienvalvontayksikkö, joka vastaa taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien tunnistamisesta, valvonnasta ja raportoinnista. Konsernin sisäinen tarkastus arvioi, onko kaikki merkittävät riskit tunnistettu ja ovatko johto ja riskitoiminnot raportoineet niistä asianmukaisesti hallitukselle ja sen valiokunnille ja valvotaanko kaikkia merkittäviä riskejä riittävästi. Lisäksi konsernin sisäinen tarkastus kannustaa johtoa parantamaan hallintoon, riskienhallintaan ja valvontaan liittyvien prosessien tehokkuutta.

Riskien arviointi

Hallitus vastaa Nordean riskilimiiteistä ja niiden seurannasta. Riskienhallinnan katsotaan olevan olennainen osa liiketoimintaa. Pääasiallinen vastuu taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arvioinnista on liiketoimintaorganisaatiolla. Riskien arvioinnin tekeminen lähellä liiketoimintaa lisää mahdollisuuksia tunnistaa keskeiset riskit. Laatu hallitaan siten, että keskitetyt toiminnot määrittävät säännöissä, milloin ja miten nämä arvioinnit tehdään. Esimerkkeinä vähintään kerran vuodessa toteutettavasta riskien arvioinnista voidaan mainita muutoksiin liittyvä laatu- ja riskianalyysi sekä riskien itsearviointit.

Luotettavaan taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arviointiin sisältyy olennaisia virheitä koskevien riskien tunnistaminen ja analysointi. Nordean taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien valvonta keskittyy sellaisiin riskeihin ja prosesseihin, jotka voivat aiheuttaa olennaisia virheitä taloudellisessa raportoinnissa. Tällä tarkoitetaan virheitä, joiden laajuus on olosuhteet huomioon ottaen sen kaltainen, että henkilö, joka luottaa raportoituihin lukuihin, muuttaisi arviotaan, jos virhe korjattaisiin. Riskienarviointimenetelmillä määritellään ne yksiköt, sijaintipaikat ja/tai prosessit, joissa voi esiintyä taloudelliseen raportointiin liittyvien olennaisten virheiden riski ja joita on siksi seurattava Accounting Key Controls (AKC) -järjestelmän mukaan, jotta voidaan kohtuudella varmistaa Nordean ulkoisen taloudellisen raportoinnin luotettavuus.

Nordeassa yksikön johtajalla on päävastuu yksikön toimintaan ja taloudellisen raportoinnin prosesseihin liittyvien riskien hallinnasta. Vastuun hoitamisessa ovat tukena lähinnä konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet (Group Accounting Manual), talousohjauksen periaatteet (Financial Control Principles) ja erilaiset hallintoelimet, kuten konsernin arvostusvaliokunta (Group Valuation Committee). Kirjanpito-ohjeisiin ja tilinpäätösperiaatteisiin sisältyy kaikkien yksiköiden käytössä oleva raportoinnin perusohjeisto, jonka tarkoitus on varmistaa Nordean periaatteiden yhdenmukainen käyttö ja koordinoitu tilinpäätösraportointi. Sisäisen valvonnan perusperiaatteet Nordeassa ovat työnjako ja kaksinkertaisen tarkastamisen periaate hyväksyttäessä esimerkiksi tapahtumia ja valtuutuksia.

AKC-valvonnan rakenne perustuu siihen, että tunnistetaan tapahtumien tasolla tehtäviä tarkistuksia (Transaction Level Controls, TLC) analysoimalla riskit ylätasoin prosessien pohjalta ja huomioimalla tuotteen koko elinkaari. Kun tarkistuksista on päätetty, tehdään analyysi, jonka pohjalta päätetään mitkä järjestelmät/sovellukset kuuluvat AKC:n piiriin. Analyysillä pyritään saamaan valvonnan piiriin ne merkittävät järjestelmät, joihin liittyy riski tietojen korruptoitumisesta ilman, että se huomataan TLC-prosessissa.

Taloudellisen tuloksen yksityiskohtainen analyysi sisältyy johdon raportointiprosessiin, jonka laadun varmistaminen on yksi raportointiprosessin tärkeimmistä valvontamekanismeista. Toinen tärkeä valvontaan liittyvä osa-alue on täsmätykset, joiden laatua Nordea pyrkii jatkuvasti parantamaan.

Tiedotus ja viestintä

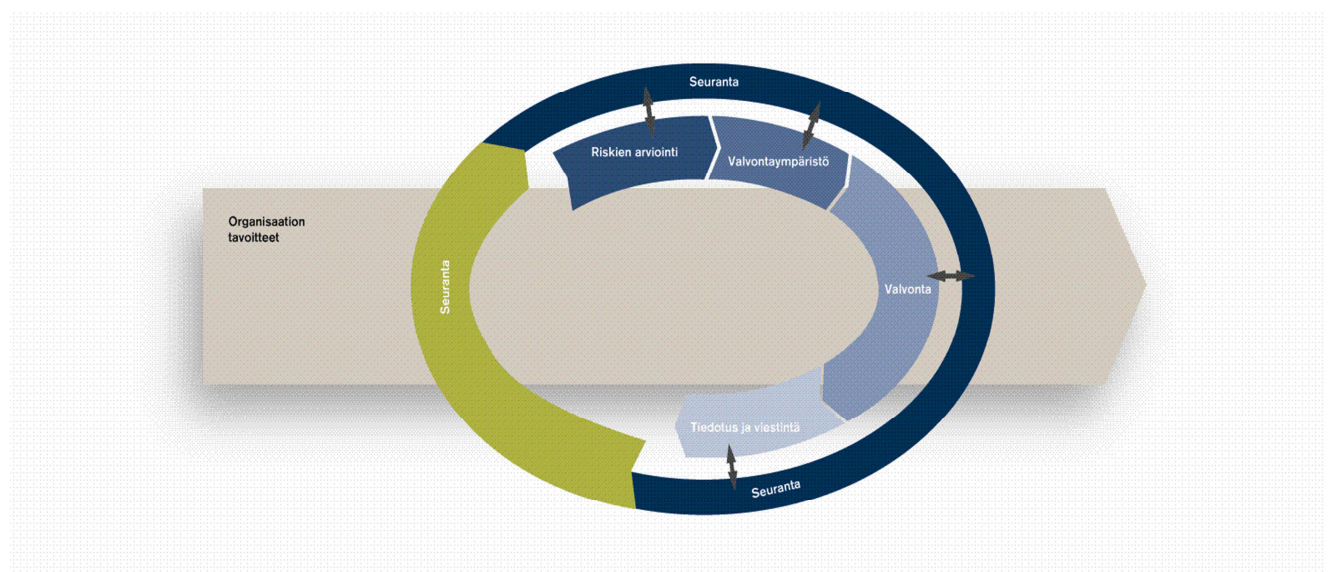
Konsernin taloushallinto (Group Finance & Business Control) vastaa siitä, että konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet sekä talousohjauksen periaatteet ovat ajan tasalla ja että muutoksista tiedotetaan asianomaisille yksiköille. Niihin sisältyvät säännöt sisällytetään asianomaisten yksiköiden ohjeisiin ja toimintamalleihin. Konsernin taloushallinnon (Group Finance & Business Control) kirjanpitoasiantuntijat tiedottavat jatkuvasti kirjanpidosta vastaaville henkilöille ja controllereille muutoksista Nordean toimintaan vaikuttavissa nykyisissä ja uusissa säännöissä ja määräyksissä.

Taloudellisen raportoinnin tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavista asioista kerrotaan ulkopuolisille, kun Nordea osallistuu aktiivisesti erilaisten kansallisten elinten toimintaan. Tällaisia elimiä ovat muun muassa finanssivalvontaviranomaisten ja keskuspankkien perustamat elimet ja rahoituslaitoksille tarkoitetut yhdistykset.

AKC-raportointi tuottaa pankin johdolle tietoa tunnistettujen AKC-tarkistusten kehityksestä ja arvioinnista. Tieto annetaan Process Owner- ja Management Dashboard -raporteissa, joissa esitetään yhteenvedo arvioinnin tuloksista ja korkean riskin osa-alueista.

Seuranta

Nordeassa on laadittu prosessi, jolla on tarkoitus varmistaa onnistunut taloudellisen raportoinnin laadun tarkkailu ja mahdollisten puutteiden seuranta. Tämä interaktiivinen prosessi pyrkii kattamaan kaikki COSO-malliin sisältyvät tekijät ja sitä voidaan kuvata näin:

Riskien ja valvonnan itsearviointiin sisältyy taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan laaduntarkkailu. Itsearviointi on osa vuotuista konsernin operatiivisten riskien ja compliance-riskien kartoitusta, joka toimitetaan konsernijohtajalle konsernin johtoryhmässä sekä Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen riskivaliokunnalle ja hallitukselle.

Nordea Bank AB:n (publ) hallituksella, hallituksen tarkastusvaliokunnalla ja hallituksen riskivaliokunnalla sekä konsernin sisäisellä tarkastuksella (Group Internal Audit) on tärkeä rooli koko Nordea-konsernin taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan seurannassa. NPS:n hallitus vastaa viime kädessä siitä, että käytössä on riittävä ja tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä ja että järjestelmää ylläpidetään. Hallituksen tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sen valvontatehtävissä muun muassa tarkkailemalla Nordea Pankki Suomi -konsernin taloudellista raportointiprosessia.

Group Finance & Business Control laatii myös erityisen, neljännesvuosittain annettavan taloudellisen raportoinnin sisäistä valvontaa koskevan raportin konsernin talousjohtajalle. Raportissa käsitellään riskienhallintaa ja korkeariskisiä osa-alueita. GRM:n riippumaton riskienvalvontayksikkö raportoi erityisesti taloudelliseen raportointiin liittyvistä riskeistä hallituksen tarkastusvaliokunnalle sekä toimitusjohtajalle konsernin johtoryhmässä neljännesvuosittain.

Konsernin sisäinen tarkastus on Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen valtuuttama riippumaton toiminto. Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen tarkastusvaliokunta vastaa sisäisen tarkastuksen ohjeistuksesta ja valvonnasta Nordea-konsernissa, ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunta vastaa niistä Nordea Pankki Suomi -konsernissa. Sisäinen tarkastus ei osallistu konsultointitehtäviin, ellei Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen tarkastusvaliokunta anna sille erityistoimeksiantoja. Sisäisen tarkastuksen tavoitteena on toimittaa konsernin hallitukselle tarkastuksiinsa ja jatkuvaan seurantaan perustuva arvio hallintoon, riskienhallintaan ja valvontaan liittyvien prosessien yleisestä tehokkuudesta.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunta käsittelee ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus hyväksyy Nordea Pankki Suomi Oyj:n sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman ja tarkastaa konsernin sisäisen tarkastuksen Nordea Pankki Suomi Oyj:tä koskevan puolivuotisraportin. Aineisto esitellään myös Nordea Pankki Suomi Oyj:n johtoryhmälle ennen kuin sen toimitetaan Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Lisäksi Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunta avustaa Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitusta sen valvontatehtävissä muun muassa tarkkailemalla Nordea Pankki Suomi -konsernin taloudellista raportointiprosessia. Tähän raportointiprosessiin liittyen se tarkkailee Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen, konsernijohtajan ja konsernin johtoryhmän sekä Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuutta sekä konsernin sisäisen tarkastuksen tehokkuutta. Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnan tehtävänä on myös pitää itsensä ajan tasalla tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisestä tilintarkastuksesta sekä arvioida ja seurata ulkoisten tilintarkastajien puolueettomuutta ja riippumattomuutta erityisesti Nordea Pankki Suomi -konsernille tarjottavissa lisäpalveluissa.

Tilintarkastajat

Nordea Pankki Suomi Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan yhtiölle tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Nykyinen tilintarkastaja:

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Päävastuullinen tilintarkastaja
Juha Wahlroos
KHT

Ulkoiset tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet tätä hyvää hallintotapaa koskevaa selvitystä, eikä se ole osa virallista tilinpäätöstä.